

קונטרס

"וְהֵנָּה תוֹמִים צִבְטָנָה"

שו"ת העוסק בסוגיא מדהימה גבי הפלא העצום
'התאומות הסיאמיות'

חיברתיו בסיעתא דשמיא הצב"י נעם יוסף עמרם
אלקובי נ"י

ובעזרתו הרבה של אחי מור"י סיני וע"ה יעקב מאיר
אלקובי הי"ו

שנת "דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל" (שנת
תשפ"ב) לפ"ק

ויהי רצון שיתממש זה הפסוק תכף ומיד ממש!
בשם ד' נעשה ונצליח!

ישיבת אמי"ת באר שבע (יב' 2)

הקדמה:

כידוע בעולם שלנו, קיים המושג תאומים הנקראים תאומים סיאמים, משמעות הדבר שהתאומים הללו אינם כתאומים רגילים אלא מחוברים האחד לגוף של השני.

והנה, גם בכך ישנם שתי דרגות חיבור שונות, ישנם המחוברים בגוף, אך לכל אחד יש ראש משלו, ואמנם לב אחד לשניהם וכבד אחד לשניהם וכן שאר האיברים. כך שאם הלב מפסיק לפעום הרי ששניהם בהכרח ימותו.

ויש כאלה, שיש להם שני גופים, וגם לכל אחד לב משלו ואיברים משלו, ואם ימות האחד השני לא ימות מיד אלא לאחר זמן כי עדיין ליבו פועם, ובמקרים כאלו משתדלים לעשות ניתוח על מנת להפרידם ולתת לכל אחד לחיות את חייו משלו.

אנו נעסוק במקרה הראשון, שיש לכל תאום ראש משלו, אך האיברים משותפים, ואחד לכולנה.

ובכן השאלה שאנו רוצים לברר בזה הקונטרס היא, **האם יהיה מותר לאדם להתחתן עם תאומות סיאמיות?** שאלה מעשית וחשובה מאוד, עם נפק"מ עצומה לחיינו אנו, שהרי בנקל יכול להיות מקרה כזה בימינו, ואמנם הכי פשוט הוא לפסוק לאסור, כי זה דבר לא שגרת, ומאוד מוזר, ולפי הסתכלות ראשונה רואים בנשיאת תאומות סיאמיות בעיה, אך ידוע שיכח דהתירא עדיף, כמו שכותב רש"י בגמ' בביצה בדף ב' ע"ב ד"ה כח דהתירא עדיף ליה וז"ל:

"טוב לו להשמיענו כח דברי המתיר, שהוא סומך על שמועתו ואינו ירא להתיר, אבל כח האוסרין אינה ראייה, שהכל יכולין להחמיר, ואפילו בדבר המותר."

ולכן, הרגשתי צורך לברר ולנסות לענות תשובה בס"ד, דרך הגמ' ראשונים ואחרונים, שיכול להיות שדבר זה לאחר בירור מעמיק אכן יהיה מותר, וא"כ זה וודאי אנו מעדיפים, ובפרט שאלה זו בערה בי, לנסות לבררה, לאחר שלא ראיתי שפוסקי אחרוני זמנינו עסקו בשאלה הזו.

כדי שנוכל לענות על השאלה החשובה נשאל מספר שאלות ונענה עליהן תשובות, ודרך זה נגיע לתשובה על השאלה המרכזית שלנו.

השאלות שעליהם תתבסס כתיבתינו הן:

- האם מותר לאדם לישא שתי נשים?
- בהנחה שמותר לישא שתי נשים, האם חשיב נושא את אשתו ואחותה בחייה?
- בהנחה שגם זה מותר, האם צריך לקדש כל אחת בפני עצמה או מספיק לקדש אחת והשנייה ממילא תהיה מקודשת?
- בהנחה שכל אלו מותרין, האם התאומות הסיאמיות בנות הולדה? דא"כ זה בעיה של נשיאת איילונית המובאת בהלכה.

האם מותר לאדם לישא שתי נשים:

ראשית נבהיר, שוודאי **מדאורייתא** אין שום איסור לשאת שתי נשים, וכל דיוננו כעת הוא לגשת אל דברי התנאים והאמוראים הקדושים, ואל הראשונים והאחרונים, כמה שידינו תשיג, עד שנוכל בע"ה לברר האם הדבר אסור בכל זאת לפחות **מדרבנן**, או מכל **תקנה** שהיא, או שבכלל הדבר **מותר** לגמרי.

ידועים דברי רבנו גרשום על דבר נשיאת שתי נשים, אשר הוא עשה חרם שאסור לאדם לישא שתי נשים או יותר, ודבר זה נקרא 'חרם דרבנו גרשום'.

אמנם מצינו הרבה חילוקי דעות בין רבותינו הראשונים והאחרונים לגבי חרם זה, ולכן כעת נביא את הדעות להאי גיסא המסכימות לחרם זה וטעמיהן בצידם, וכן להך גיסא דעות המתנגדות לחרם זה וטעמיהן בצידם.

הרא"ש בשו"ת הרא"ש, כלל מדי סימן ח' כותב:

"תקנות רגמ"ה נחשבות כמו שניתנו מסיני".

ומאלו המילים של גדול הראשונים רבנו הרא"ש, שתקנות רבנו גרשום מעלתן מגיעה לכאילו ניתנו בסיני, נסיק שהרא"ש פוסק כמו רבנו גרשום בדבר החרם נשיאת שתי נשים ויותר, **שאסור הדבר**.

וכן ראיתי סיעתא לדברי רבינו גרשום בשו"ת הר"ן סימן מח' וז"ל:

"שמה חרם זה לא לתקנת נשים לבד נעשה אלא אף לתקנת האנשים כדי שלא יכניסו מריבה לתוך ביתם".

ובכן, טעם נוסף רואים בדברי הר"ן **לאסור נשיאת שתי נשים ויותר**, כדי שלא יהיו נשים צרות, היינו מתגרות ומקנאות תמיד זו בזו.

מנגד לדעות קדושות אלו משמע מדברי הגמ' ביבמות סה' ע"א אחרת והפוך לגמרי וז"ל הגמ' שם:

"רבה אמר נושא אדם כמה נשים על אשתו והוא דאית ליה למיזיינינה".

משמע דברי הגמ' שאם באמת יש לאדם מספיק ממון כדי לפרנס כמה נשים, אזי יהיה מותר לו לכתחילה לשאת כמה נשים על אשתו הראשונה, וכן גם נפסקה ההלכה כך כדברי רבא.

וכן עיני שפיר חזיתיה לדברי הרשב"א בתשובות הרשב"א, חלק ג' סימן תמו' וז"ל:

"אותה תקנה דר' גרשום לא פשטה בכל גבולותינו ולא בגבולות פרובינציא הסמוכים לצרפת ולא שמענו שפשטה ומעשים במקומותינו בת"ח ואנשי מעשה שנשאו אישה על נשיהם ואחרים רבים ולא חשש שום אדם בדבר זה מעולם".

משמע מדברי הרשב"א בשיא פשטות והלכתחילה, שתקנת רבנו גרשום לא התפשטה בכל המקומות, ולכן מותר לאדם לישא שתי נשים ויותר ללא שום חשש, כדין התורה הקדושה.

וכן מצאתי מכתב שכתב רבי שמואל העליר אל רבי עקיבא יוסף שלזינגר שבו מובאת דעת הגר"א בנידון דידן אשר בו בחריפות לשונו כותב:

"והנני מעיד עלי שמים וארץ, כי כמה פעמים שמעתי מהגאון החסיד רבי ישראל משקלוב זצ"ל מחבר ספר פאת השלחן, ששמע מפי הגאון האמיתי החסיד רבינו אליהו מווילנא זיע"א, כי אילו היה עולה הדבר בידו היה מבטל תורה ותפלה ומסבב מעיר לעיר וממדינה למדינה לבטל החרם דר' גרשום בענין איסור לשאת שתי נשים, כי על ידי ביטול החרם תהיה התקרבות הגאולה".

עד כדי כך רואים אנו שבמכתב הזה כתוב שאם הייתה לגר"א יכולת לבטל חרם זה, היה עושה זאת ללא כל חשש, ועד כדי כך התבטאות חריפה ומצמררת כל כך, שחרם זה מעכב את הגאולה! **והנה ראייה נוספת להתיר נשיאת שתי נשים ויותר.**

וכן היעביץ בשו"ת שאילת יעביץ חלק ב' סימן טו' מתנגד לחרם דרבנו גרשום וכותב:

"כל מה שרבינו גרשום אסר **הוא רק מפני חילול השם בין הגויים** מפני שאצל הנוצרים זה היה נחשב לדבר אסור וטמא".

יוצא מכאן, שהיעביץ התנגד לחרם דרבנו גרשום וראה בו **בסה"כ תקנה זמנית ומקומית**, שאז בתקופתו הגויים היו יכולים להסתכל על זה בצורה לא טובה, ואז היה נגרם מזה חילול ה', אך כאשר היום אין את החשש הזה שהרי הגויים הכי 'צדיקים' והכי 'אדמוריים' שיש פרוצים בעריות בשיא הכוננות, **לכן מסביר היעביץ שכיום, אין חשש לחרם זה, ואפשר לכתחילה לשאת שתי נשים ויותר.**

וכן מצאתי לרב שמואל די מדינה שכתב:

"חרם רגמ"ה לא נתפשט אלא בין האשכנזים".

וכן כתב הרדב"ז בתשובה שהובאה בשו"ת מהר"י בי רב סוף סי' סא' עם ביטוי חריף מאוד לדבר וז"ל:
"בירושלים ובכל המקומות האלה **לא נתפשטה גזרת רגמ"ה**, ונהגו לישא כמה נשים **ואין פוצה פה**".

וכמו כן כתב המהר"ם אלשקר בשו"ת מהר"ם אלשקר סוף סימן צה':

"רוב הגליות כגון בגלילות ספרד ובמערב ובכל המזרח **לא קבלו עליהם מעולם תקנת רגמ"ה**"

יוצא בדיוק נפלא משלושה גדולים אלה שוב, שתקנת החרם דרבנו גרשום לא נתקבלה כלל להלכה, **ולכן מותר לשאת שתי נשים ויותר.**

וכן העלה רבי יוסף קולון בשו"ת מהר"י קולון שרש ק"א סי' ד' וז"ל:

"**תקנת רבנו גרשום לא ראיתי, ולא נתפשטה בכל הארצות**, והדעת נוטה שלא גזר תקנתו בכל הנשים ובכל המגרשים, שלא עשה אלא לגדור בפני הפריצים וההוללים המעוללים בנשותיהן שלא כראוי, אבל לא יעלה על הדעת שנתפשטה תקנתו אפילו באותן שאמרו חכמים שיוציאו שלא בכתובה וגו'. כ"ש ששמענו שלא גזר אלא לזמן סוף אלף חמישי".

המהר"י קולון מביא שני הסברים להתיר, האחד הוא כי לא קיבלנו את תקנת החרם רבנו גרשום. והשני הוא כי גם אם נגיד שכן קיבלנו את תקנת החרם, מכל מקום הני מילי עד סוף שנת האלף החמישי, שוודאי עברה ותמה מזמן, **ושוב יוצא שגם לדברי מהר"י קולון מותר לשאת שתי נשים ויותר.**

וכן השו"ע פסק באבן העזר סימן א', סעיף י' בדיוק כמו דברי מהר"י קולון אחת לאחת וז"ל:

"ר"יג החרים על הנושא את אשתו אבל ביבמה לא החרים וכן בארוסה **ולא פשטה תקנתו בכל הארצות ולא החרים אלא עד סוף האלף החמישי**".

וכן פסק מרן הרב עובדיה יוסף בשו"ת יביע אמר חלק ח' אה"ע סימן ב' וז"ל:

"בשומעי כי יש בתי דין שפוסקים להחמיר גם על הספרדים ועדות המזרח בעניין זה, בהחילם חרם דרבינו גרשום גם על עדות המזרח בפסקיהם, ושגגה היא בידם..."

עינינו רואות, שהרב עובדיה יוסף כותב בנקל, שעדות המזרח והספרדים, לא קיבלו עליהם החרם, ואפילו עד כדי טעות ושגגה לגרום להם לקיים חרם זה לחינם, ומי לנו גדול כהרב עובדיה, שמתיר כאן בפירוש לבני עדות המזרח לישא שתי נשים ויותר.

וכן מלשון שטר הכתובה רואים להדיא היתר זה וז"ל הכת':

"לא ישא ולא ישדך ולא יקדש שום אשה אחרת עליה כי אם ברשות בית דין הצדק".

משמע שאם יש אישור מבית הדין, מותר לישא נשים נוספות.

לסיכום לענייננו, מעט פוסקים והם הרא"ש והר"ן שכותבים שאכן חוששים לתקנת רבנו גרשום, אך מאידך רואים שרוב ככל הפוסקים ובכללם הגמ' בעצמה, הרשב"א, רבי שמואל העליר, יעב"ץ, רבי שמואל די מדינה, רדב"ז, מהר"ם אלשקר, מהר"י קולון, מרן השו"ע רבי יוסף קארו, מרן הרב עובדיה יוסף, ובנוסף גם שטר הכתובה בעצמו, אינם מקבלים עליהם את ה'חרם דרבינו גרשום', ויחיד ורבים הלכה כרבים, ולכן יוצא לנו שבאמת גם כיום מותר להתחתן עם שתי נשים ויותר, ולכל הפחות לבני ספרד שבוודאי לא קיבלו תקנות רבנו גרשום.

ובאמת שאין נפק"מ לברר האם בתאומות הסיאמיות הולכים אחר הראש והרי כאן שנים, או שמא הולכים אחר הלב והאברים האחרים והרי כאן אחד, אע"ג שבהמשך נצטרך לברר, עכ"פ כעת לשאלת בירור זה איננו צריכים לכך, שהרי אפילו אם הם נחשבות כשתיים, מצד העניין של נשיאת שתי נשים אין לנו בעיה בכלל, ולא רק תאומות סיאמיות מותר לישא, אלא אפי' שתי נשים בריאות ורגילות, מותר.

מה שבאמת כעת צריכים אנו לברר הוא, שלאחר שיצא לנו שמצד נשיאת שתי נשים אין בעיה להתחתן עם התאומות הסיאמיות, צריכים אנו לראות האם אין בעיה של נשיאת אחיות בחינה, שהרי הן אחיות, והרי זה איסור עריות מפורש בתורה, המכונה 'נושא אחותה בחינה' ובין העבירות החמורות בתורה.

האם חשיב נושא את אשתו ואחותה בחייה?

המקור לאיסור נישואי שתי אחיות הוא בפרשת אחרי מות, שבה נאמר "וְאִשָּׁה אֶל אַחֹתָהּ לֹא תִקַּח לְצֵרֶר לְגִלוֹת עֲרֻתָהּ עֲלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ".

העונש על הנושא שתי אחיות במזיד הוא כרת, כפי שנאמר בסיום הפרשה "כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם", ולמדו חכמים במשנה במס' כריתות פרק א' משנה ב', שכל איסור שחייבים על זדונו כרת, על עשייתו בשגגה חייבים קרבן חטאת, "על אלו (שלושים וששה איסורי הכרת שנמנו קודם לכן) חייבים על זדונם כרת ועל שגגתם חטאת".

וכך נפסק להלכה בשו"ע אבן העזר סי' טו' סעי' כו' וז"ל:

"אחות אשתו אסורה לו מן התורה כל זמן שאשתו קיימת, לא שנא אם היא אחותה מן האב או מן האם, ואפילו גירש את אשתו. אבל לאחר מיתתה מותר באחותה".

והנה לאחר שביירנו שמעיקר הדין אין בעיה של נשיאת שתי נשים בנשיאת התאומות הסיאמיות, דהרי שרי אפי' לישא שתי נשים ויותר שאינם תאומות מותר, וכעת ניגשים אנו לברר האם יש בנישואין הללו בעיה של נושא אחותה בחייה, או שמא אין שייך כאן דין זה על אף שהן אחיות, ולכן זה תלוי היאך אנחנו מחשיבים אותן, אם נלך אחר ראשיהן, שיש לכל אחת ראש משל עצמה, ולכן נחשיב אותן כשני בני אדם, אז באמת בפשטות יובן שחל האיסור, אך אם נלך אחר אבריהם, שכל האברים כולם אצלן חד הם, אז נחשיב אותן כאדם אחד, ואם כן בפשטות אפי' שבתאוריה ובאמת הן אחיות ביולוגיות לכל דבר, אמנם לעניין להחשיב אותן כאדם אחד וודאי שנחשיב אותן כאדם אחד, ולכן על אף שהן אחיות, מהסברא שאנו מחשיבין אותן כאדם אחד, אין בנשיאתן בעיה של נושא אחותה בחייה.

וכדי לדעת האם אזלינן בתר אברי הגוף או בתר הראשים הנה, מצינו מקור במדרש אוצר מדרשים ב' עמ' 534-533 על סוגיא זו של תיאומים המחוברים האחד לשני, וז"ל המדרש:

"מעשה באדם אחד שהיו לו שני בנים, והיה לאחד מהם שני ראשים. כשמת אביהם אמר בעל שני ראשים: "אני בכור וראוי לי ליטול שני חלקים, וחלק ראש השני לפי שאני במקום שני אנשים". וזה אומר: "לא תטול אלא שני חלקים, חלקך וחלק בכורתך".

באו לפני שלמה לדין. תמה בעסק שלהם, עד שישב ופישפש וחקר בדין שלהם, אמר להם: 'בואו למחרי' כיון שחזרו אצלו אמר להם: 'לכו לעצמכם עכשיו ואשגרו אחריכם מה שייראה לי בדין'.

מיד שיגר לשני בני אדם נאמנים, אמר להם: 'לכו והטילו מים חמים על הראש האחד. אם ירגיש הראש האחר ויצעק ויבכה, בידוע שהם כראש אחד ואינו נוטל אלא חלק אחד. ואם לא ירגיש הראש האחר ולא יחשוש לאותם מים חמים, בידוע שזה לבדו וזה לבדו, והרי הוא כשני בני אדם וראוי ליטול שני חלקים.

הלכו אותם שני בני אדם ועשו כן. כיון שהטילו על הראש האחד מים חמים, התחיל הראש האחר לצעוק ולבכות ולשגר דמעות ויצאו מים על חטמו. מיד נתנו לו חלק אחד כמו שצויה שלמה, ונתברר לכל חכמתו ובינתו, שנאמר: "וידעו כי חכמת אלהים בקרבו לעשות משפט" (מלכים א' ג', כה').

לפי המעשה המתואר, הרי שאם ישנו גוף אחד, אע"פ שישנם שני ראשים המדברים כל אחד בפני עצמו הרי שהם נחשבים כגוף אחד, שכן ראינו שכאשר שפכו מים חמים על ראש האחד השני מיד החל לצעוק ולבכות, ומפה ראייה חותכת, שבתאומות הסיאמיות אזלינן בתר אברי הגוף, ולכן אין כאן את בעיית איסור נושא אחותה בחייה, שהרי אדם אחד כאן.

והנה הווא אמינא דיש מהגמ' במנחות לז' ע"א מעשה לסתור מה דכתבנו לעיל וז"ל הגמ':

"אדהכי אתא גברא א"ל איתיליד לי ינוקא דאית ליה תרי רישי כמה בעינן למיתב לכהן אתא ההוא סבא תנא ליה חייב ליתן לו י' סלעים".

ומובן מהגמ' שהתאומות הסיאמיות כביכול נחשבות כשני גופים, שהרי מוכח מהגמ' שאזלינן בתר ראשים, ואזי ליהוי בעיה דנושא אחותה בחייה, אך באמת כמו שהגמ' בעצמה דוחה, אין זה ראייה כלל לסתור, שהרי הסיבה שצריך לתת פדיון עבור כל ראש באותו תינוק, זה מפני 'בגולגולת תלא רחמנא' כלשון הגמ', אבל בתאומות סיאמיות אין ראייה כלל להכריע ולדמות לתינוק והפדיון, ולכן אין זה מעשה לסתור כלל.

עוד נראה לומר, לפי ההנחה שהנחנו לעיל, שכיון שהם חיות עם לב אחד לשניהם וברגע שיפסיק לפעום הרי ששתיהן ימותו מיד, נראה לומר שגם אין כאן דין אישה ואחותה, אלא מחשיבים את הגופים הנ"ל כאיש אחד בלבד אחד שפשוט נברא כבריה משונה עם ב' ראשים ורגלים וידיים מרובים יותר מאשר אדם רגיל.

ובכן, לאחר שיש בידינו סברא ומעשה דשלמה מלכא, מוכח ומובן שהתאומות הסיאמיות הללו אע"פ שבפועל רואים אנו שני גופים, אמנם לעניין ההלכה של נשיאתן אין בעיה כלל של נשיאת אשה ואחותה בחייה.

ובינתיים, אחרי בירור מעמיק, יוצא לנו כבר שני היתרים לנשיאת התאומות הסיאמיות, ההיתר האחד הוא שמותר לישא שתי נשים ויותר, וההיתר השני הוא שאין כאן בעיית נושא אחותה בחייה, אך כעת נותר לנו לברר האם יש בעיה לישא אותן מצד שיכול להיות שהן אינן בנות הולדה, ואזי הוי כנושא איילונית, שנשיאתה מכניסה לבעיות ושאלות הלכתיות רבות, מה שיכול להקשות על ההיתר של נשיאת התאומות הסיאמיות, ולכן כעת השלב הוא לברר דבר זה.

האם התאומות הסיאמיות בנות הולדה

נקדים ונביא את דברי הרמב"ם בהלכות אישות פרק טו' הלכה ז' וז"ל:

"לא ישא אדם עקרה וזקנה **ואילונית** וקטנה שאינה ראויה לילד אלא אם כן קיים מצות פריה ורבייה או שהיתה לו אשה אחרת לפרות ולרבות ממנה".

מדברי הרמב"ם הללו, יוצא שאסור לאדם להתחתן עם אשה שאינה בת הולדה, ולכן נפק"מ לנידון דידן גבי התאומות הסיאמיות, אם הן בנות הולדה יהיה מותר לשאת אותן, אך אם הן אינן בנות הולדה יהיה אסור לשאת אותן.

כדי לענות על כך נראה את דברי הרמב"ם בהלכות אישות פרק ב' הלכה ו' גבי גדר איילונית וז"ל:

"ואלו הן סימני אילונית כל שאין לה דדין ומתקשה בשעת תשמיש ואין לה שיפולי מעיים כנשים וקולה עבה ואינה ניכרת בין איש לאשה".

לכן, לדעתי התשובה פשוטה מאוד, שהרי יש להן דדין, ויש להן תאוה בשעת תשמיש, ויש להן שיפולי מעים ככל הנשים, ואין קולן עבה, וניכר שהן נשים ולא גברים, ולכן יהיה מותר לאדם להתחתן איתן מצד העניין של בנות הולדה, שהרי וודאי שהן בנות הולדה, ולא ניכר כלל שאינן יכולות לילד, שהרי אין להן שום סימן הפוסל.

ובכן, **יוצא לסיכום**, שנפתרה האיבעיא השלישית, **שלאחר שראינו שאין בעיית נשיאת שתי נשים, ובעיית נושא אחותה בחייה, כעת יוצא שאין גם את בעיית האם הן בנות הולדה**, שהרי וודאי שהן בנות הולדה.

כעת נותר לנו לברר את האיבעיא הרביעית והאחרונה, האם צריך לקדש כל אחת בפני עצמה או שמספיק לקדש האחות, והשניה תתקדש ממילא, שאלה חשובה ועיקרית, שאי פתרונה עלולה לבטל את כל המהלך ההלכתי שנוצר עד כה, שהרי יכול לבוא על אישה ללא קידושין הראויין זו בעיה ועבירה חמורה ביותר, וכבא על פנויה ר"ל.

האם צריך לקדש כל אחת בפני עצמה או שהשניה מקודשת ממילא

נקדים להביא את דברי הגמ בקידושין ב ע"ב וז"ל הגמ

"האשה נקנית בשלוש דרכים וקונה את עצמה בשתי דרכים. **נקנית בכסף בשטר ובביאה**".

הרמב"ם בהלכות אישות פרק א הלכה א מסביר שכיום אין קידושין רק בביאה וז"ל:

"קודם מתן תורה היה אדם פוגע אשה בשוק אם רצה הוא והיא לישא אותה מכניסה לתוך ביתו ובוועלה בינו לבין עצמו ותהיה לו לאשה. כיון שנתנה תורה נצטוו ישראל שאם ירצה האיש לישא אשה **יקנה אותה תחלה בפני עדים ואח"כ תהיה לו לאשה** שנאמר "כי יקח איש אשה ובא אליה"

וכן פסק מרן השו"ע באבן העזר ס כו סעיף א

"**אין האשה נחשבת אשת איש אלא על ידי קדושין שנתקדשה כראוי**, אבל אם בא עליה דרך זנות שלא לשם קדושין אינו כלום, ואפילו בא עליה לשם אישות בינו לבניה אינה נחשבת כאשתו, ואפילו אם ייחדה לו, אלא אדרבא כופין אותו להוציאה מביתו".

קצת לאחר ההקדמה הקלה נוכל לענות מסברא פשוטה על נושא שאלתינו, הדומה לסברה דלעיל, שמכיוון שלשתייהן לב אחד, וברגע שהלב ח"ו יפסיק לפעום, מיד שתיהם ימותו, יוצא שהן נחשבות כאדם אחד, **ולכן אין חובה לקדש את שניהם כל אחת בפני עצמה**, אלא ברגע שקידש את האחת הרי שהשנייה מקודשת אליו ממילא.

אמנם, חייב לציין ולעמוד על פרט חשוב, אע"ג שאצלנו אי אפשר לומר כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות שהרי מולנו נמצאות תאומות, אך גם אם אין פרצופיהם כל כך שונים וודאי שדעותים שונות, וכידוע מה שהגמ אומרת בקידושין ב ע"ב שאין האישה מתקדשת אלא לרצונה, ואם קידשה בעל כרחה אין הקידושין חלים.

לכן לסיכום, לפי **הסברא הפשוטה**, אם שתיהן מסכימות להתקדש לפלוני, מובן מהסברה שוודאי אין צורך לקדש את שתיהן, אלא יקדש אחת מהן והשניה תתקדש ממילא, אך אם אחת מהן אינה חפצה להתקדש לאדם זה אזי הוא לא יוכל לישא אותן.

ולכן, לעניות דעתי, מאחר שראינו **שאינו בנידון דידן בעיית נשיאת שתי נשים**, שהרי חרם דרבנו גרשום לא קיבלנו עלינו וכפסק הרב עובדיה יוסף, **ואינו בעיית נושא אשה ואחותה בחייה**, שאין הן נחשבות כשתי בני אדם אלא כאחד ולכן אין הן נחשבות לעניין זה כשתי אחיות, **ואינו בעיית נושא איילוניות** שהרי ראויות לילד, **ואינו בעיית ספק בקידושין** האם צריך לקדש כל אחת בנפרד, שהרי מספיק שיקדש האחת והשניה מקודשת ממילא שוב מכיוון שהן כאדם אחד חשיבי, **ולכן להלכה יהיה מותר לאדם להתחתן עם תאומות סיאמיות בקול ששון קול שמחה קול חתן קול כלה וקול מצהלות!**

תהליך כתיבת החיבור

- אודה ה' מאוד בפי ובתוך רבים אהללנו, אשר בראש ובראשונה מודה אני לה' ית' שזיכני לגשת ולכתוב חיבור תורני, וכפעם אחת שלימדני ראש הישיבה הרב סיוון סרור הי"ו את דברי רבי יהודה הלוי, שתמיד היה אומר הכול ממנו - בחולם, ולא ממנו - קובוץ, שבאמת מזדהה אני עם המשפט הזה שהכול בכל מכל כל מאת הקב"ה.
- ראשית אציין שמאוד נהניתי מתהליך כתיבת החיבור, לרדת לעומקה של הלכה, ולהתחיל לעיין בראשונים ובאחרונים, כדי להגיע לתשובה הלכתית, שבאמת יקרה וחשובה לי מאוד.
- נוסף על התענוג בכתיבת החיבור, אילמלי היד הרחבה והעזרה העצומה מאחי מור"י הרב יעקב מאיר אלקובי הי"ו, מתחילת הכתיבה ועד סופה, בשאלות והבנות שונות, בבירורים ובדיוקים שונים, אשר על אף שהוא עסוק מאוד, בתור אברך ובעל משפחה, בכל זאת הפנה את תשומת ליבו במסירות נפש למען כתיבת חיבור זה, אודה לו מקרב ליבי.
- עזרה נוספת שקיבלתי למשך כל אורך החיבור ודחיפה כן לגשת ולכתוב את החיבור, שבהתחלה לא חשבתי שיהיה לי זמן והתרשלתי בזה, ובזכות אסף סירי הי"ו החלטתי כן בסוף לכתוב את החיבור הזה, לכן מודה אני לו במאוד מאוד.
- אבקש מה' ית' לזכות להיות ת"ח יר"ש ולמדן אמיתי, וכמו שאומר דוד המלך בתמניא אפי שתהילים הלא הוא מזמור קי"ט הנעלה שיהי רצון שאזכה להגיע לדרגה הזו: "מה נמלצו לחכי אמרתך מדבש לפי" וכדברי אוה"ח הק' כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם".!

ביבליוגרפיה

- רשיי - על הגמי - רבי שלמה יצחקי
ראיש - שו"ת הרא"ש - רבנו אשר
גמי - יבמות סה' ע"א - אביי ורבא
רשב"א - שו"ת הרשב"א - רבי שלמה בן אדרת
רבי שמואל העליר - מכתב
יעב"ץ - שו"ת שאילת היעב"ץ - רבי יעקב בן צבי
רב שמואל דה מדינה - שו"ת הרשד"ם
רדב"ז - שו"ת מהר"י בי רב - רבי דוד בן זמרא
מהר"ם אלשקר - שו"ת מהר"ם אלשקר - רבי משה אלשקר
מהר"י קולון - שו"ת מהר"י קולון - רבי יוסף קולון
מרן השו"ע - חלק אבן העזר - רבי יוסף קארו
מרן הרב עובדיה יוסף - שו"ת יביע אמר
אוצר מדרשים ב' - עמ' 533-534 - מעשה דשלמה מלכא
גמי - מנחות לז' ע"א - אביי ורבא
גמי - קידושין ב' ע"ב - אביי ורבא
רמב"ם - הלכות אישות - רבי משה בן מימון